

Przedmiotowe Zasady Oceniania z biologii w Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku

Jarosław Skoczylas

Spis treści.

- 1. Wstęp.**
- 2. Kontrakt między nauczycielem i uczniem.**
- 3. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności.**
- 4. Kryteria oceny poszczególnych form aktywności.**
- 5. Kryteria oceniania (wymagania na poszczególne stopnie).**
- 6. Informowanie o wymaganiach i postępach ucznia.**
- 7. Ocena uczniów z zaleceniami PPP.**
- 8. Zasady wystawienia oceny śródrocznej i końcoworocznej.**

1. Wstęp

Przedmiotowy System Oceniania z biologii jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania zawartym w Statucie Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku oraz z podstawą programową.

Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel przedstawia uczniom i ich rodzicom (opiekunom prawnym) zakres wymagań programowych z biologii.

Ocenianie umiejętności i poziomu wiedzy uczniów dokonywane będzie przez nauczyciela systematycznie.

2. Kontrakt między nauczycielem i uczniem:

1. Sprawdzian należy zapowiedzieć, odnotowując ten fakt w dzienniku lekcyjnym co najmniej na 7 dni przed przewidywaną pracą. Wtedy podany jest także zakres wiedzy i umiejętności.
2. Kartkówki (prace pisemne z maksymalnie trzech ostatnich tematów) nie muszą być zapowiadane.
3. Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub zapowiedzianej kartkówce ma obowiązek uzgodnić z nauczycielem termin i zasady zaliczenia zaległych prac kontrolnych. W przypadku unikania przez ucznia napisania wcześniej zapowiedzianego sprawdzianu, nauczyciel ma prawo odpytać ucznia z danej partii materiału na najbliższej lekcji danego przedmiotu.
4. Nie ocenia się ucznia do dwóch dni po dłuższej (co najmniej tygodniowej) usprawiedliwionej nieobecności.
5. Uczeń może poprawiać każdą ocenę ze sprawdzianu jeden raz w terminie ustalonym z nauczycielem przedmiotu. Poprawa ta jest dobrowolna. Do dziennika nauczyciel wpisuje obie oceny i obie są brane pod uwagę przy wystawianiu oceny semestralnej oraz końcoworocznej. Nauczyciel wpisuje oceny: ze sprawdzianu w kolumnie sprawdzian, a z poprawy w kolumnie poprawa sprawdzianu.
6. Kartkówki nie podlegają poprawie.

7. Uczeń ma prawo do dwukrotnego, w ciągu semestru, zgłoszenia nieprzygotowania się do lekcji w przypadku 2 lekcji w tygodniu i jednokrotnego w klasach o 1 lekcji w tygodniu, bez podawania przyczyny. Nieprzygotowanie powinno zostać zgłoszone na początku lekcji. Po wykorzystaniu przysługującego limitu nieprzygotowań (np.) uczeń otrzymuje uwagę w dzienniku.
8. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania podczas zapowiedzianej lekcji podsumowującej partię materiału lub pracy kontrolnej.
9. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się zapisy tematów oraz notatki. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. W przypadku nieobecności w szkole uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki.
10. Uczeń ma obowiązek przynosić na zajęcia zeszyt ćwiczeń. W razie nieobecności należy uzupełnić braki.
11. Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się do nauczyciela w celu ustalenia terminu konsultacji oraz formy wyrównania braków lub pokonania trudności.

3. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności

a) Oceniane w formie cyfrowej od 1 do 6:

- sprawdziany - praca pisemna po zrealizowaniu materiału z danego działu;
- kartkówki - krótka praca pisemna przeprowadzana z nie więcej niż z trzech ostatnich lekcji;
- odpowiedzi ustne ucznia obejmujące materiał z nie więcej niż trzech jednostek lekcyjnych (odpowiedź ustna może być zastąpiona niezapowiedzianą kartkówką z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych);
- bieżąca obserwacja ucznia (aktywność na lekcji, praca w grupie);
- aktywność na koniec I i II semestru, indywidualnie wg możliwości ucznia.

b) Dodatkowo mogą być sprawdzane umiejętności opatrzone oceną kształtującą, bądź cyfrową:

- ćwiczenia praktyczne (przeprowadzenie eksperymenty, hodowle i doświadczenia)
- prace długoterminowe:
 - praca w grupach;
 - projekty;
- udział w konkursach.

4. Kryteria oceny poszczególnych form aktywności

1. Ocena prac pisemnych.

Sprawdziany (prace klasowe jednogodzinne) - zawierają punktację za poszczególne zadania oraz kryteria punktowe na poszczególne stopnie. Są one oceniane zgodnie z następującymi kryteriami procentowymi:

- 1)/ 0%–29% / niedostateczny
- 2)/30%–37%/–(minus) dopuszczający
- 3)/ 38%–44% / dopuszczający
- 4)/ 45%–49% / + (plus) dopuszczający
- 5)/ 50%–58% /–(minus) dostateczny

- 6)/ 59%–69% / dostateczny
- 7)/ 70%–75% / + (plus) dostateczny
- 8)/ 76%–79% / –(minus) dobry
- 9)/ 80%–85% / dobry
- 10)/ 86%–90% / + (plus)dobry
- 11)/ 91%–92% / –(minus) bardzo dobry
- 12)/ 93%–95% / bardzo dobry
- 13)/ 96%–97% / + (plus)bardzo dobry
- 14)/ 98%–100% / celujący

Kryteria procentowe są zgodne z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (WSO)

2. Ocena odpowiedzi ustnej.

Ocenianiu podlegają: zawartość rzeczowa, argumentacja, stosowanie języka biologicznego, sposób prezentacji, poziom wymagań. Uczeń ma prawo zgłosić się do odpowiedzi.

3. Ocena pracy w grupie

Ocenianiu podlega:

- a. Zaangażowanie ucznia,
- b. Akceptowanie zasad współżycia w grupie,
- c. Umiejętność słuchania innych,
- d. Uzasadnianie swojego zdania,
- e. Prezentowanie rezultatów pracy grupy

4. Ocena aktywności

Pod koniec I i II semestru, indywidualnie według możliwości ucznia.

Ocenianiu podlega:

- a. Częste zgłaszanie się na lekcji, udzielanie poprawnych odpowiedzi,
- b. Udział w dyskusji
- c. Wypowiedzi w trakcie rozwiązywania nowych problemów
- d. Eksperymentowanie w toku lekcji
- e. Pomysł, inicjatywa
- f.

5 . Prace długoterminowe, ćwiczenia praktyczne (ocenie kształtujące, bądź cyfrowe).

Ocenianiu podlega:

- a. Zaangażowanie ucznia.
- b. Akceptowanie zasad współżycia w grupie.
- c. Umiejętność słuchania innych.
- d. Uzasadnianie swojego zdania.
- e. Prezentowanie rezultatów pracy grupy.

6. Obszary aktywności.

Na lekcjach biologii oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć biologicznych
2. Znajomość i stosowanie poznanych definicji i pojęć
3. Prowadzenie rozumowania
4. Rozróżnianie przedstawicieli należących do różnych grup organizmów
5. Stosowanie wiedzy przedmiotowej w rozwiązywaniu problemów z życia codziennego
6. Rozumienie znaczenia przyrody dla człowieka i wpływu człowieka na przyrodę

5. Kryteria oceniania (wymagania na poszczególne stopnie) oceny śródroczne i roczne.

Ogólne wymagania edukacyjne z biologii niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych:

Uczeń otrzyma ocenę **celująca**, jeżeli:

- opanuje w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- opanuje wiadomości i umiejętności ponadprogramowe,
- posługuje się bogatym słownictwem biologicznym,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, uzyskuje minimum 98 % punktów z prac pisemnych i odpowiedzi ustnych, odpowiada na dodatkowe pytania,
- potrafi wykorzystywać uzyskaną wiedzę na lekcjach innych przedmiotów oraz poza szkołą,
- trafnie analizuje i interpretuje oraz samodzielnie opracowuje i przedstawia informacje oraz dane pochodzące z różnych źródeł,
- trafnie analizuje zjawiska i procesy biologiczne,
- potrafi zaprojektować doświadczenie biologiczne i zinterpretować jego wyniki,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy, trafnie dobierając liczne przykłady.

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobra**, jeżeli:

- opanuje w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- poprawnie posługuje się słownictwem biologicznym,
- wykazuje szczególne zainteresowanie naukami biologicznymi,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, z prac pisemnych uzyskuje co najmniej 91 - 97% punktów, udziela pełnych odpowiedzi na pytania podczas odpowiedzi ustnych,
- trafnie analizuje i interpretuje informacje i dane pochodzące z różnych źródeł,
- potrafi zinterpretować zjawiska biologiczne,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach.

Uczeń otrzymuje ocenę **dobra**, jeżeli:

- opanuje bardziej złożone wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, które będą użyteczne w szkole i poza szkołą,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania oraz posługuje się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, z prac pisemnych uzyskuje 76-90% punktów,
- korzysta z wielu różnych źródeł informacji,
- poprawnie opisuje zjawiska biologiczne, wyciąga właściwe wnioski oraz trafnie dobiera przykłady,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych problemów, w przypadkach trudniejszych rozwiązuje problemy z pomocą nauczyciela.

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeżeli:

- opanuje najważniejsze, przystępne i niezbyt złożone wiadomości i umiejętności programowe, które będą użyteczne w szkole i poza szkołą,
- udziela odpowiedzi na proste pytania, posługując się zrozumiałym językiem i podstawową terminologią biologiczną,
- wykazuje zadowalającą aktywność na lekcji, z prac pisemnych uzyskuje 50-75% punktów,
- korzysta samodzielnie lub z pomocą nauczyciela z różnych źródeł informacji,
- zazwyczaj poprawnie opisuje zjawiska biologiczne, podaje nieliczne przykłady,
- rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności.

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeżeli:

- opanuje wiadomości i umiejętności programowe w stopniu umożliwiającym kontynuowanie dalszego kształcenia,
- udziela odpowiedzi na pytania o niskim stopniu trudności, posługując się zrozumiałym językiem i elementarną terminologią biologiczną,
- wykazuje minimalną aktywność na lekcji, z prac pisemnych uzyskuje 30–49% punktów,
- korzysta pod kierunkiem nauczyciela z podstawowych źródeł informacji.

Uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**, jeżeli:

- nie opanował w stopniu umożliwiającym dalsze kształcenie wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
- nie przyswaja wiedzy oraz jest niesystematyczny w wykonywaniu prac domowych,
- nie posługuje się elementarnymi pojęciami biologicznymi oraz nie próbuje rozwiązać zadań o minimalnym stopniu trudności,
- nie wykonuje instrukcji i nie podejmuje współpracy z nauczycielem,
- wykazuje bierną postawę na lekcji, z prac pisemnych otrzymuje poniżej 30% punktów.

6. Informowanie o wymaganiach i postępach ucznia

Informowanie uczniów:

- nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny, informując ucznia o tym zrobił dobrze, co wymaga poprawy i jak ma to zrobić aby miał możliwość uzyskania wyższej oceny;
 - uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny
- Informowanie rodziców:
- podczas wywiadówek i indywidualnych spotkań z rodzicami, rodzic może uzyskać informację o postępach w nauce oraz ma prawo do wglądu prac pisemnych swojego dziecka

7. Ocena uczniów z zaleceniami PPP:

a - sposoby dostosowywania wymagań edukacyjnych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim:

- częste odwoływanie się do konkretnego,
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- wydłużanie czasu wykonywania zadań,
- pomoc w trakcie samodzielnej pracy – wyjaśnianie, mobilizowanie do ukończenia pracy,
- wydłużenie czasu na powtórzenie większej partii materiału lub dzielenie na mniejsze partie.

b) Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej stwierdzającą dysgrafię, dysortografię, dysleksję, dyskalkulię dotyczy:

Na podstawie pisemnej opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do ucznia, którego opinia ta dotyczy:

- wydłużenie czasu wykonywania ćwiczeń praktycznych,
- możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
- konieczność odczytania poleceń otrzymywanych przez innych uczniów w formie pisemnej,
- branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
- możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
- podczas odpowiedzi ustnych zadawanie większej ilości prostych pytań zamiast jednego złożonego,
- możliwość udzielenia pomocy w przygotowaniu pracy dodatkowej,
- bazować na zdaniach zamkniętych,
- oceniać tok rozumowania
- w razie potrzeby kilkakrotnie powtarzać i częściej kontrolować rozumienie polecenia,

8. Zasady wystawienia oceny śródrocznej lub końcoworocznej.

-Nauczyciel samodzielnie ustala klasyfikacyjną ocenę śródroczną i roczną, biorąc pod uwagę bieżące oceny ucznia, pracę na zajęciach lekcyjnych, aktywność oraz osiągnięcia poza programowe. Ocena śródroczna/ roczna z przedmiotu nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

- Nauczyciel informuje ucznia na 2 tygodnie przed śródrocznym (rocznym) plenarnym posiedzeniem rady pedagogicznej o przewidywanej dla niego śródrocznej (rocznej) ocenie klasyfikacyjnej.

- Na koniec semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów poprawkowych i zaliczeniowych. Ocenę roczną wystawia się na podstawie ocen uzyskanych w ciągu całego roku szkolnego.